

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ Α.Π.Ε.

Λεωφ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα, τηλ.: 210 69 68 418, Fax: 210 69 68 031

44/ΓΠ/λα

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2004

Προς
κ. Γ. Αλογοσκούφη
Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών
Νίκης 5-7
101 80 ΑΘΗΝΑ

Κοιν. κ. Γεώργιο Μέργο
Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

ΘΕΜΑ : Προοπτικές ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας στη χώρα μας, στα πλαίσια του υπό κατάρτιση Νέου Αναπτυξιακού Νόμου

Αξιότιμε κε. Υπουργέ,

Με την από 23/03/2004 επιστολή του Συνδέσμου μας (Α.Π. Γραφείου Υπουργού 1926/23.03.2004), έχουμε ζητήσει μία συνάντηση του προεδρείου μαζί σας, για να σας παρουσιάσουμε και να συζητήσουμε καιρία θέματα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), και ιδιαίτερα των επενδύσεων αιολικών πάρκων, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου σας (Αναπτυξιακός Νόμος).

Πρόσφατα πληροφορηθήκαμε από τον ημερήσιο τύπο τη συγκρότηση επιτροπής του ΥΠΕΘΟ, υπό την προεδρία του Γεν. Γραμματέα κ. Μέργου, για την – από τα πράγματα επιβεβλημένη – αναμόρφωση του Αναπτυξιακού Νόμου. Για να βοηθήσουμε την κρίσιμη αυτή προσπάθεια του Υπουργείου σας και να συμβάλουμε ουσιαστικά στο σχετικό προβληματισμό της επιτροπής, θεωρούμε σκόπιμο, εν αναμονή και της συνάντησης μαζί σας, να σας υποβάλουμε παρακάτω τις τεκμηριωμένες θέσεις και προτάσεις του Συνδέσμου μας, αναφορικά με τα θέματα επενδύσεων ΑΠΕ που καλύπτει ο Αναπτυξιακός Νόμος.

Είναι γνωστό σε όλους το τέλμα στο οποίο έχουν περιέλθει πλέον οι επενδύσεις αιολικής ενέργειας στη χώρα μας, με την εφαρμογή, από την προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, της τροποποίησης (Δεκέμβριος 2003) του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98. Η

τιμωρία της αιολικής ενέργειας, ουσιαστικά του μόνου ζωντανού και δραστήριου τομέα των ΑΠΕ στη χώρα μας, προκλήθηκε με τους εξής συνδυασμένους τρόπους:

Μείωση του ποσοστού επιχορήγησης στο 30%, έναντι του 40% που ίσχυε με το Ν. 2601/98, αλλά και που εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα για όλες τις άλλες μορφές ΑΠΕ, εκτός της αιολικής !

Στη δεδομένη χρονική συγκυρία, όπου οι υλοποιήσιμες θέσεις υψηλού αιολικού δυναμικού έχουν ελαχιστοποιηθεί δραματικά, κυρίως λόγω ανεπάρκειας και κορεσμού των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και από τις αντιδράσεις τοπικών φορέων και ιδιωτών, σε συνδυασμό με τις περίπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης, είναι απαραίτητο να ενθαρρυνθεί η υγιής ιδιωτική πρωτοβουλία και η επιχειρηματικότητα των Ελλήνων επενδυτών.

Στις υπόλοιπες διαθέσιμες θέσεις το αιολικό δυναμικό είναι ασθενέστερο, με σοβαρές οικονομικές συνέπειες, αφού ο ενεργειακός λόγος παραγωγής ηλεκτρισμού (άρα και εσόδων) για αιολικά πάρκα ισούται με το λόγο των αντίστοιχων ταχυτήτων ανέμου στην τρίτη δύναμη. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι οι αιολικές επενδύσεις, οι οποίες ήταν ήδη οριακές από πλευράς αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων με το προηγούμενο καθεστώς επιχορηγήσεων του Ν. 2601/98, μετά την αναμόρφωσή του, ειδικά και μόνο για τα αιολικά πάρκα, έχουν πλέον καταστεί μη βιώσιμες. Προκαλεί, λοιπόν, εντύπωση στην παρούσα κατάσταση να δίδεται πρόσθετο πλήγμα στην ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας. Μείωση της φορολογικής απαλλαγής στο 70%, έναντι του 100% που ίσχυε μέχρι την αναμόρφωση του Ν. 2601/98.

Εξακολούθηση ισχύος του παραδόξου, να μην αναγνωρίζεται δηλαδή ως επιλέξιμο κόστος μιας επένδυσης ΑΠΕ η απαραίτητη δαπάνη για την κατασκευή υποσταθμού και ηλεκτρικού δικτύου διασύνδεσης με το Σύστημα, σε πλήρη αντίθεση με το άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο των ΑΠΕ, δηλ. το Μέτρο 2.1 του ΕΠΑΝ/Γ' ΚΠΣ του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο χρηματοδοτεί τη δαπάνη αυτή σε ποσοστό 50%.

Μείωση της δυνατότητας αναπροσαρμογής του τελικού επιλέξιμου κόστους στο +10% έναντι του +15% που ίσχυε μέχρι την αναμόρφωση του Ν.2601/98.

Κατάργηση της επιδότησης επιτοκίου.

Καταβολή του μεγαλύτερου μέρους της επιχορήγησης (70%) αρκετούς μήνες μετά την έναρξη λειτουργίας των έργων.

Είναι εύλογος, λοιπόν, ο ισχυρισμός ότι με την ως άνω καταστροφική διάταξη μπήκε τέρμα στην ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας, όταν :

Οι ρυθμοί ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας στη χώρα μας, παρά τις ευνοϊκές κλιματολογικές της συνθήκες, είναι ιδιαίτερα χαμηλοί. Οι σχετικές στατιστικές παρουσιάζουν γλαφυρά την πραγματικότητα. Η Γερμανία στα τέλη του 2003 είχε εγκαταστήσει 14.000 MW (περισσότερα, δηλαδή, από τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ της ΔΕΗ), η Ισπανία 5.780 MW και η Δανία 3.094 MW (καλύπτοντας πάνω από το 20% των αναγκών της σε ηλεκτρισμό με αιολική ενέργεια). Στην Ελλάδα, το 2002 εγκαταστάθηκαν μόλις 4 MW νέων αιολικών πάρκων, ενώ προγραμματίζονταν πάνω από 180 MW ! Το 2003, μετά από επίμονες προσπάθειες ορισμένων εταιρειών, κατάφεραν να εγκατασταθούν περί τα 80 MW, ενώ το 2004 η κατάσταση παρουσιάζεται πλήρως τελματωμένη και ιδιαίτερα δυσοίωνη.

Πρέπει να τονιστεί ότι τα συνολικά 400 περίπου MW αιολικών στην Ελλάδα σήμερα, αποτελούν μόλις το 1,5 % της εγκατεστημένης αιολικής ισχύος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ, από την άλλη πλευρά, μόλις το 1,6 % του ηλεκτρικού ρεύματος στη χώρα μας παράγεται από ενέργεια διαφορετική από πετρέλαιο, λιγνίτη και φυσικό αέριο. Τα προαναφερόμενα είχαν ως αποτέλεσμα να μεγιστοποιηθεί κατά μία και πλέον τάξη μεγέθους η διαφορά που μας χωρίζει από Γερμανία και Ισπανία, όταν στα μέσα της δεκαετίας του '90 είχαμε ευθέως συγκρίσιμη εγκατεστημένη αιολική ισχύ με αυτούς. Δεδομένου ότι ο πληθυσμός της χώρας μας αποτελεί το 3 % της Ε.Ε. και ότι διαθέτουμε μερικές από τις καλύτερες περιοχές από άποψη αιολικού δυναμικού στην Ευρώπη, η ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας τα τελευταία χρόνια μπορεί να χαρακτηριστεί ως τραγική.

Η χώρα μας έχει αναλάβει σαφή υποχρέωση έναντι της Ε.Ε., στα πλαίσια εφαρμογής της Οδηγίας 2001/77/ΕΚ, να επιτύχει διείσδυση των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας **20,1 % μέχρι το 2010**.

Δεν θα μπορέσει η Ελλάδα να συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από το Πρωτόκολλο του Κυότο και, κατά συνέπεια, να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου, που οι επιπτώσεις του στις κλιματικές αλλαγές ήδη είναι εμφανείς και στην Ελλάδα. Για τη συμμόρφωση της χώρας μας, με βάση το εγκεκριμένο Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης του ΥΠΕΧΩΔΕ, θα πρέπει να εγκατασταθούν πρόσθετοι αιολικοί σταθμοί, συνολικής ισχύος πλέον των 1.500 MW, μέχρι το 2010, κάτι που κινείται στα πλαίσια της ουτοπίας, με τις ισχύουσες σήμερα καταστροφικές τροποποιήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου. Κατά συνέπεια, το κόστος σε πρόστιμα (ή σε

αγορά δικαιωμάτων εκπομπών) που θα αναγκασθεί να καταβάλλει η χώρα μας για τη μη εκπλήρωση των παραπάνω στόχων εκτιμάται ότι είναι της τάξης των **70 εκατομμυρίων Ευρώ ετησίως** (περίπου **24 δις. δρχ. κάθε χρόνο**), λόγω υπέρβασης των εθνικών εκπομπών CO₂ από τη μη υλοποίηση των ως άνω αιολικών πάρκων.

Για κάθε MW εγκατεστημένης ισχύος αιολικής ενέργειας δημιουργούνται 15 έως 22 θέσεις εργασίας, εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμη και αφορά τη λειτουργία και διαχείριση του αιολικού πάρκου. Για σύγκριση, αναφέρεται ότι για κάθε MW εγκατεστημένης ισχύος σε ένα λιγνιτικό σταθμό δημιουργούνται 0,2 μόνιμες θέσεις εργασίας, δηλαδή ως και πέντε (5) φορές λιγότερες από αυτές των αιολικών πάρκων (στοιχεία ΔΕΗ, με βάση του λιγνιτικούς της σταθμούς στη βόρεια Ελλάδα). Το θέμα της ανεργίας είναι γνωστό και οξύ στη χώρα μας.

Καταληκτικά, οι μέχρι σήμερα ολιγωρίες και ανεπάρκειες της Πολιτείας στο θέμα της αιολικής ενέργειας αφορούν : α) τη μη αναβάθμιση και επέκταση των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με κυρίαρχουσα την κωλυσιεργία από πλευράς ΔΕΗ, β) τις δαιδαλώδεις, χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες αδειοδότησης, γ) την παντελή απουσία ανάληψης πρωτοβουλίας από πλευράς Πολιτείας, για ουσιαστική συνεργασία και συνεννόηση με το Συμβούλιο της Επικρατείας, ώστε να ενσωματώσει το ΣΤΕ στο σκεπτικό των μελλοντικών αποφάσεών του (οι οποίες, μέχρι σήμερα, υπήρξαν απόλυτα αρνητικές για τις ΑΠΕ), τα πολλαπλά περιβαλλοντικά, αναπτυξιακά, κοινωνικοοικονομικά, ενεργειακά και άλλα πλεονεκτήματα των ΑΠΕ, καθώς και τις συναφείς διεθνείς δεσμεύσεις και συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας μας. Οι ολιγωρίες και ανεπάρκειες που προαναφέρθηκαν έχουν οδηγήσει σε παρακμή τις εγχώριες επενδύσεις στην αιολική ενέργεια. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Φεβρουάριο του 2004 χάθηκαν για την Ελλάδα εγκεκριμένες Κοινοτικές επιχορηγήσεις ύψους 60 εκατομμυρίων ευρώ για έργα ΑΠΕ.

Εάν σε αυτά προστεθεί η φωτογραφική διάταξη κατά της αιολικής ενέργειας από το ΥΠΕΘΟ, στην πρόσφατη τροποποίηση του Αναπτυξιακού Νόμου, τότε μπαίνει ένα οριστικό τέρμα στην ανάπτυξη της στην Ελλάδα, με ότι αυτό συνεπάγεται για τη χώρα και το περιβάλλον. Αυτό, όμως, δεν μπορεί να εκφράζει την πολιτική μας για την επίτευξη της καλούμενης Βιώσιμης Ανάπτυξης, που όλοι δηλώνουν ότι αποτελεί Εθνικό όραμα και στόχο για τον 21^ο αιώνα !!

Με βάση τα προαναφερόμενα και τη δεδομένη χρονική συγκυρία, με τους πολύ χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας στη χώρα μας, προτείνουμε, θέτοντάς το στην κρίση σας

- α) ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος να επαναφέρει το καθεστώς επιχορήγησης των αιολικών επενδύσεων που ίσχυε πριν την τροποποίησή του,
- β) να αναγνωριστεί ως επιλέξιμο το κόστος κατασκευής υποσταθμού και δικτύων διασύνδεσης, και
- γ) να δοθεί η δυνατότητα απ' ευθείας επιχορήγησης και στις παλαιές επιχειρήσεις.

Ευχαριστώντας θερμά για την προσοχή σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θελήσετε.

Με τιμή,

Γ. Περιστέρης
Πρόεδρος Δ.Σ.